

**АУДИТОРСЬКА ФІРМА
РЕСПЕКТ**

*Свідоцтво Аудиторської палати України
про включення до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів № 0135*

**АУДИТОРСЬКИЙ ЗВІТ
ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРЕВІРКИ РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ТА
РІЧНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ
ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК
«ІНВЕСТБАНК»
за 2010 рік**

ВИСНОВОК НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Акціонерам,
Спостережній Раді, Правлінню,
Національному банку України

Висновок щодо фінансових звітів

Вступний параграф

Аудиторська фірма «Респект» на підставі договору від 14 жовтня 2010 року № 80 (із змінами) провела аудиторську перевірку річної фінансової звітності **ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «ІНВЕСТБАНК»** (в подальшому – Банк) за станом на кінець дня 31 грудня 2010 року, за період з 01.01.2010 року по 31.12.2010 року, що включає Звіт «Баланс», Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал, опис важливих аспектів облікової політики, пояснювальні примітки до Звітів та загальну інформацію про діяльність Банку.

Відповідальність управлінського персоналу за фінансові звіти

Управлінський персонал несе відповідальність за підготовку та достовірне представлення зазначених фінансових звітів, що підготовлені у відповідності до вимог законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку України, Міжнародних стандартів фінансової звітності, Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 27 грудня 2007 року № 480 (із змінами і доповненнями) та інших вимог і рекомендацій Національного банку України. Відповідальність управлінського персоналу охоплює: розробку, впровадження та використання внутрішнього контролю стосовно підготовки та достовірного представлення фінансових звітів, що не містять суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилок; вибір та застосування відповідної облікової політики, а також облікових оцінок, що відповідають обставинам.

Відповідальність аудитора

Нашою відповідальністю є надання висновку щодо цих фінансових звітів на основі результатів нашої аудиторської перевірки. Ми провели аудиторську перевірку у відповідності до вимог Закону України «Про аудиторську діяльність» та Міжнародних стандартів аудиту, надання впевненості та етики, що прийняті як Національні стандарти аудиту відповідним рішенням Аудиторської палати України (далі - Стандарти), а також з врахуванням вимог та рекомендацій Національного банку України щодо проведення аудиторських перевірок банків України. Ці Стандарти вимагають від нас дотримання етичних вимог, а також планування і виконання аудиторської перевірки для отримання достатньої впевненості, що фінансові звіти не містять суттєвих викривлень.

Аудитор самостійно визначає форми і методи аудиту на підставі законодавства України та Стандартів

Аудит передбачає виконання аудиторських процедур задля отримання аудиторських доказів стосовно сум та розкриттів у фінансових звітах.

Відбір процедур залежить від судження аудитора. До таких процедур входить і оцінка ризиків суттєвих викривлень фінансових звітів внаслідок шахрайства або помилок. Виконуючи оцінку цих ризиків, аудитор розглядає заходи внутрішнього контролю, що стосуються підготовки та достовірного відображення інформації у фінансових звітах, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю суб'єкта господарювання. Аудит включає також оцінку відповідності використаної облікової політики, прийнятність

облікових оцінок, зроблених управлінським персоналом та загального представлення фінансових звітів.

Ми вважаємо, що отримали достатні та відповідні аудиторські докази для висловлення нашої думки.

ВИСНОВОК

Ми висловлюємо безумовно-позитивну думку про відповідність річної фінансової звітності дійсному фінансовому стану Банку.

Ми підтверджуємо, що річна фінансова звітність Банку за станом на кінець дня 31 грудня 2010 року складена відповідно до вимог законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку України, Міжнародних стандартів фінансової звітності та достовірно в усіх суттєвих аспектах відображає дійсний фінансовий стан Банку за станом на кінець дня 31.12.2010 року.

Генеральний директор
Аудиторської фірми «Респект»

Швець О.О.

Аудитор
Сертифікат аудитора банків №0047
Свідоцтво №0000022
Комітету з питань аудиту банків
Національного банку України

Швець Ю.А.

04 березня 2011 року

Україна , 65082,
місто Одеса,
провулок Маяковського 1, кв.10

Додаткова інформація
до аудиторського звіту про перевірку
річної фінансової звітності
**ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК
«ІНВЕСТБАНК»,**
(далі - Банк)

1. Відповідність (достовірність відображення) обсягу активів і зобов'язань Банку за строками погашення, яка базується на підставі аналізу статистичної форми № 631 „Звіт про структуру активів та пасивів за строками” затвердженої постановою Правління Національного банку України від 19.03.2003 № 124, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 07.05.2003 за № 353/7674 (із змінами)

Умови, в яких працює Банк

Банківська сфера України особливо потерпає від коливань валютних курсів, наслідків фінансової кризи та економічних умов. Економічні умови продовжують обмежувати обсяг діяльності фінансових ринків. Ринкові ціни можуть не відображати вартості активів, що мала б місце на ефективному та активному ринку з великою кількістю продавців та покупців. Тому керівництво, за необхідності, використовувало всю наявну інформацію для коригування ринкових даних з метою якнайкращого розрахунку справедливої вартості.

Основа подання інформації

Фінансова звітність Банку підготовлена згідно з вимогами Міжнародних стандартів фінансової звітності, Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, нормативно-правових актів Національного банку України, та Облікової політики Банку.

Річна фінансова звітність Банку складається на підставі даних бухгалтерського обліку Банку за станом на кінець останнього дня звітного року з урахуванням коригуючих проводок щодо подій, які коригують дані після дати балансу.

Банк веде облік відповідно до правил та положень, що регулюють банківську діяльність та бухгалтерський облік в Україні.

Підготовка фінансової звітності вимагає від керівництва розрахунків та припущень, що впливають на суми активів та зобов'язань, відображених у фінансовій звітності, на розкриття умовних активів і зобов'язань на звітну дату, а також на суми доходів та витрат, що відображаються у фінансових звітах протягом звітного періоду.

„Звіт про структуру активів та пасивів за строками”, форма № 631, складено Банком за групами валют, за резидентами/нерезидентами/строковістю та використовується для забезпечення управління активами та пасивами за строками їх розміщення/залучення, а також для розрахунку нормативів ліквідності відповідно до порядку, визначеного «Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків в Україні», затвердженою постановою Правління Національного банку України від 28.08.2001 року N 368 і зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 26.09.2001 за N 841/6032 (із змінами та доповненнями).

Підтверджуємо відповідність обсягів активів і зобов'язань Банку за строками погашення, яка базується на підставі аналізу статистичної форми №631 „Звіт про структуру активів та пасивів за строками”, що складена у відповідності до вимог Правил організації

статистичної звітності, що подається до Національного банку України, затверджених постановою Правління Національного банку України від 19.03.2003 №124.

Ризик ліквідності є помірним, оскільки параметри цього ризику становлять контрольовану загрозу для втрати надходжень і капіталу: очікується, що напрямок зміни ризику буде стабільним, з огляду на позитивну тенденцію щодо скорочення обсягів наявних від'ємних неузгодженостей між активами та пасивами строком погашення до 31 дня відносно обсягу загальних активів Банку.

2. Якість управління активами та пасивами банку

Керівництво банку на належному рівні забезпечує управління активами і пасивами.
Якість управління активами та пасивами Банку є задовільною

Доходність активів Банку розкрита в Примітці 28 до річного звіту Банку. У порівнянні з минулим роком процентні ставки за фінансовими інструментами зросли.
Доходність активних операцій може вважатися задовільною.

Надходження Банку забезпечують своєчасність та повноту формування резервів під активні операції, забезпечують поточну діяльність і здатні покривати витрати.

Аудитор відмічає, що рівень надходжень забезпечує своєчасне та повне формування резервів, разом з тим, поки що не є недостатнім для суттєвого впливу на зростання регулятивного капіталу та виплати дивідендів акціонерам. Саме тому, у подальшому Банку рекомендовано вжити заходи щодо зростання обсягів надходжень.

Результатом діяльності Банку за 2010 рік є прибуток в сумі **804** тис.грн.

Якість кредитного портфелю відображена в Примітці 8 річного звіту Банку та таблицях до неї.

Здійснення кредитних операцій в Банку відповідає законодавчим документам та нормативним актам Національного банку України.

Видача кредитів оформлена відповідними кредитними договорами, які зареєстровані згідно до вимог чинного законодавства України.

При видачі кредиту перевіряється фінансовий стан позичальника з врахуванням вимог Національного банку України щодо оцінки кредитоспроможності та фінансової стійкості позичальника, перевіряється ступінь ліквідності майна, що передається під заставу, обґрунтовується надійність повернення кожного кредиту.

Питання про видачу кредиту виноситься на розгляд Кредитного комітету.

Протягом строку дії кредитного договору Банком здійснюється моніторинг фінансового стану позичальників на основі даних фінансової звітності. Такі процедури проводяться з метою попередження ризиків непогашення кредитів у майбутньому та для присвоєння відповідної категорії заборгованості з метою формування резервів.

Формування резервів під заборгованість за кредитами, а також за нарахованими та не отриманими доходами здійснювалась, виходячи з класифікації кредитів за ступенем ризику у відповідності до вимог Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків, затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 6 липня 2000 року N 279 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 3 серпня 2000 року за N 474/4695 (із змінами і доповненнями).

З метою розрахунку резерву під кредитні ризики Банк здійснює класифікацію кредитного портфелю за кожною кредитною операцією залежно від фінансового стану позичальника, стану обслуговування позичальником кредитної заборгованості та з урахуванням рівня забезпечення кредитної операції. Аудитор відмічає, що за результатами інспекційної

перевірки Управління Національного банку України в Одеській області Банком відкориговано резерв на відшкодування можливих втрат за кредитними операціями шляхом збільшення суми резерву на 1 452 тис.грн.

Перевірка якості кредитного портфелю аудитором була здійснена відповідно до вимог Національного банку.

За результатами перевірки, аудитором не було встановлено відхилень як при визначенні резерву за основним боргом, так і за резервом за нарахованими відсоткам.

Якість кредитного портфеля Банку можна вважати задовільною.

Якість портфеля цінних паперів

Відповідно до даних балансу за станом на кінець дня 31 грудня 2010 року портфель цінних паперів Банку складає:

- торгові цінні папери 10005 тис. грн..
- цінні папери в портфелі банку на продаж 60 тис. грн.

Торгові цінні папери

У торговому портфелі Банку обліковуються:

а) боргові цінні папери, акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком, що використовуються Банком для отримання прибутків у результаті короткотермінових коливань ціни або дилерської маржі та продажу в найближчий час;

б) будь-які інші цінні папери, що визначаються Банком на етапі первісного визнання як такі, щодо яких Банк має намір і змогу обліку за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки (крім акцій, які не мають котирувальної ціни на активному ринку і справедливу вартість яких неможливо достовірно визначити).

За станом на звітну дату у торговому портфелі Банку обліковувались облігації внутрішньої державної позики (ОВДП) та акції українських емітентів, які включені до біржових списків ПрАТ «ФБ «ПФТС» та ПАТ «УБ». Цінні папери в торговому портфелі Банку первісно оцінювалися за справедливою вартістю. На кожну наступну після визнання дату балансу цінні папери у торговому портфелі оцінювалися за їх справедливою вартістю.

Відповідно до внутрішніх положень Банку, витрати на операції з придбання цінних паперів визнаються за рахунками витрат під час первісного визнання таких цінних паперів.

Справедлива вартість цінних паперів, що перебувають в обігу на організаційно-оформлених ринках та внесені до біржових списків, визначалась за їх ринковою вартістю. Ринковою вартістю цінних паперів, що внесені до біржових списків вважалась котирувальна ціна покупця (ціна bid) за даними оприлюднених котирувань цінних паперів на ПрАТ «ФБ «ПФТС» та ПАТ «УБ» за станом на час закриття останнього біржового дня звітного місяця (надалі – котирування). Саме за цим методом визначалась справедлива вартість цінних паперів, що обліковуються у торговому портфелі Банку на звітну дату.

У разі відсутності котирувань на зазначену дату справедлива вартість цінних паперів яких внесено до біржових списків відповідно до внутрішніх положень Банку визначається за їх останнім біржовим курсом, що визначений за результатами біржових торгів, які відбулися протягом останніх 5 робочих днів звітного місяця (для лістингових цінних паперів) та 10 робочих днів звітного місяця (для позалістингових цінних паперів).

У разі, якщо отримання котирування ринкових цін на цінні папери за будь якої причини є недоступним, то Банк застосовує для визначення справедливої вартості такі методи:

- Посилання на ринкову ціну іншого подібного інструменту.
- Аналіз дисконтованих грошових потоків.
- Метод незалежної експертної оцінки.

Протягом звітного року та на звітну дату цінні папери, що не внесені до біржового реєстру або справедливої вартість яких визначити неможливо на балансі Банку не обліковувалися.

Цінні папери в портфелі банку на продаж

ВДо портфелю на продаж Банк протягом звітного року відносив боргові цінні папери, які Банк був готовий продати у зв'язку із його потребами, пов'язаними з ліквідністю, а також наявністю альтернативних інвестицій.

Цінні папери, віднесені до портфелю на продаж первісно оцінювалися та відображалися в бухгалтерському обліку за справедливою вартістю, до якої додавалися витрати на операції з придбання таких цінних паперів. Витрати на операції з придбання боргових цінних паперів у портфель на продаж, у разі їх наявності, мали відображатися за рахунками з обліку дисконту (премії) на дату їх придбання.

Відповідно до внутрішніх положень Банку на кожен наступний після первісного визнання дату балансу цінні папери, що утримувалися на продаж, крім акцій та інших цінних паперів з нефіксованим прибутком у портфелі на продаж, справедливої вартість яких неможливо достовірно визначити, мають обліковуватися за справедливою вартістю.

Цінні папери що обліковуються в портфелі на продаж, на кожен дату балансу переглядаються на зменшення корисності, у разі якщо є об'єктивні докази однієї або кількох подій, які мають вплив на очікувані майбутні грошові потоки за цінними паперами.

Станом на звітну дату та протягом звітного періоду у портфелі Банку на продаж обліковувались акції однієї з українських бірж. Оскільки, відповідно до вимог Положення про порядок формування резерву під операції банків України з цінними паперами, затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 2 лютого 2007 року № 31 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 5 березня 2007 р. за № 189/13456 (із змінами і доповненнями), Банк не має право не формувати резерв під вкладення в акції (частки) бірж, Банк

Протягом звітного періоду не здійснював перегляд цінних паперів на зменшення корисності та не проводив переоцінку цінних паперів, що знаходяться у портфелі Банку на продаж.

Резерв під операції з цінними паперами, у відповідності до вимог Положення про порядок формування резерву під операції банків України з цінними паперами, затвердженого Постановою Правління Національного банку України від 2 лютого 2007 року № 31 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 5 березня 2007 р. за № 189/13456 (із змінами і доповненнями), Банком не формувався, оскільки на балансі Банку не обліковувалися цінні папери які б підлягали перегляду на зменшення корисності та формування резерву.

Інформація про цінні папери Банку розкрита у Примітці 9 та таблицях до неї річного звіту Банку.

Якість портфелю цінних паперів Банку задовільна.

Інформація банку адекватно відображає структуру портфелю цінних паперів.

Стан дебіторської заборгованості

В Банку розроблені та впроваджені процедури контролю за дебіторською заборгованістю, облік зазначених операцій проводиться згідно вимог чинного законодавства України та внутрішніх Положень Банку.

При відображенні в бухгалтерському обліку дебіторської заборгованості Банком виконуються вимоги Положення про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банках України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 30 грудня 1998 року № 566 (зі змінами та доповненнями), та Положення про порядок формування і використання банками резерву для відшкодування можливих втрат від дебіторської заборгованості, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 13 грудня 2002 року № 505 (із змінами та доповненнями).

Банк формує резерв під дебіторську заборгованість у повному обсязі за рахунок відрахувань, що відображаються за групою рахунків 770 "Відрахування в резерви". Резерви використовуються для покриття можливих втрат від дебіторської заборгованості, якщо вона визнана безнадійною. Банк щомісячно визначає рівень ризику від дебіторської заборгованості та коригує розмір резервів залежно від строків обліку на балансі, а також з урахуванням строків, передбачених договорами або правилами здійснення розрахунків, що встановлені законодавством України.

Стан дебіторської заборгованості Банку задовільний.

Операції з інсайдерами/пов'язаними особами.

Для проведення аудиту операцій з пов'язаними сторонами були надані повні списки інсайдерів/пов'язаних осіб, необхідні пояснення управлінського персоналу щодо операцій, які проводяться з пов'язаними особами, списки акціонерів та виписки з реєстру акцій, декларації про прибуток щодо відображення операцій в податковому обліку, договори між Банком та пов'язаними сторонами, протоколи засідань Правління, Загальних зборів акціонерів та інші документи, які надавались аудиторам та дозволили зробити неупереджений висновок щодо операцій з пов'язаними сторонами. Здійснено тестування операцій і залишків за рахунками бухгалтерського обліку, на яких відображені операції з пов'язаними особами.

Протягом 2010 року Банк здійснював операції з інсайдерами/пов'язаними особами.

Обсяг операцій з пов'язаними сторонами принципово не впливає на результат діяльності Банку в цілому.

Операції, що носять збитковий характер, не проводяться.

Резерви під можливі ризики від операцій з пов'язаними особами сформовані у повному обсязі у відповідності до вимог Національного банку України.

Нетипових схем щодо здійснення окремих операцій між пов'язаними сторонами та Банком не застосовувалось.

Виходячи із даних, отриманих в ході аудиту, аудитори склали неупереджений висновок про те, що Банк здійснює операції з інсайдерами/пов'язаними особами та відображає їх у бухгалтерському обліку та звітності у відповідності до чинного законодавства України, нормативних актів Національного банку України. Інформація, що представлена у звітності, дозволяє у повному обсязі скласти уяву про операції з інсайдерами/пов'язаними особами протягом звітного періоду.

Аудитор підтверджує помірний ризик по операціях з інсайдерами/ пов'язаними особами

3. Достатність резервів та капіталу Банку

Формування резервів та капіталу Банку здійснюється у відповідності до вимог нормативно-правових актів Національного банку України

Протягом звітного року всі економічні нормативи Банку відповідали нормативно встановленим значенням у відповідності до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженої Постановою Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 року N 368 та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 26 вересня 2001 р. за N 841/6032 (із змінами і доповненнями).

Оцінка регулятивного капіталу Банку здійснюється відповідно до Інструкції про порядок регулювання діяльності Банків в Україні, затвердженої Постановою Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 року N 368 та зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 26 вересня 2001 р. за N 841/6032 (із змінами і доповненнями).

Регулятивний капітал банку за станом на кінець дня 31.12.2010 року становить 88 376 тис грн. та відповідає вимогам Національного банку України.

Структура регулятивного капіталу розкрита у примітці 38 до річного звіту Банку.

Банк створив резерви для відшкодування збитків за всіма видами активних операцій в повному обсязі.

Розмір відрахувань у 2010 році до резервного фонду, за рахунок розподілу 100 % прибутку Банку за 2009 рік, склав 4 271 тис.грн. Загальні відрахування до резервного фонду Банку (враховуючі і здійснені у 2010 році) за станом на кінець дня 31.12.2010 склали 12 279 тис.грн., або 13,9% розміру регулятивного капіталу Банку, що свідчить про додержання Банком вимог чинного законодавства України щодо необхідності відрахувань до резервного фонду не менше 5 відсотків від прибутку банку до досягнення ними 25 відсотків розміру регулятивного капіталу Банку. .

В результаті перевірки аудитором встановлено, що Банк не потребує докапіталізації.

Аудитор відмічає достатність резервів та капіталу Банку. Принципи формування резервів та регулятивний капітал Банку відповідають нормативним вимогам Національного банку України.

4. Оцінка адекватності системи управління ризиками Банку

У своїй поточній діяльності Банк зазнає зовнішні та внутрішні ризики.

Банк прагне підтримувати збалансованість між безперервністю фінансування і його різноманітністю, використовуючи зобов'язання з різними періодами виплати. Банк постійно здійснює оцінку ризику ліквідності шляхом виявлення і моніторингу змін у фінансуванні, необхідному для досягнення мети бізнесу, визначеної в рамках загальної стратегії Банку.

Доходність та ліквідність активів

Доходність активних операцій може вважатися задовільною.

Надходження Банку забезпечують своєчасність та повноту формування резервів під активні операції, забезпечують поточну діяльність і здатні покривати витрати.

Аудитор відмічає, що рівень надходжень забезпечує своєчасне та повне формування резервів, разом з тим, поки що не є недостатнім для суттєвого впливу на зростання регулятивного капіталу та виплати дивідендів акціонерам. Саме тому, у подальшому Банку рекомендовано вжити заходи щодо зростання обсягів надходжень.

Банком виконується норматив миттєвої ліквідності. Це свідчить, що Банк здатний забезпечити своєчасне виконання своїх грошових зобов'язань за рахунок високоліквідних активів.

Ризик, притаманний кредитним операціям та операціям з цінними паперами в звітному році, помірний. Рівень ліквідності підтримується на належному рівні.

Оцінка ризиків та систем управління ними

Управління ризиками у Банку здійснюється Спостережною Радою банку, Правлінням Банку, відділом аналізу та управління ризиками, кредитним та валютним підрозділами Банку.

На постійній основі у Банку діє Комітет з управління активами та пасивами, засідання якого проводяться щомісячно, визначаючи поточну концепцію управління основними видами ризиків

Процес управління ризиками включає кілька складових, а саме: ідентифікацію (виявлення) ризику, кількісну оцінку (вимірювання) ризику, визначення допустимого рівня ризику, управління ризиком, моніторинг ризику. Політика Банку спрямована не лише на контроль ризиків, але й на пошук шляхів їх мінімізації.

Під час оцінки ризиків використовуються нормативи, визначені Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 року N 368, (зі змінами) (далі - Інструкція про порядок регулювання діяльності банків), а також інші показники, що

визначені внутрішніми положеннями Банку та ліміти загальної (довгої /короткої) відкритої валютної позиції, що затверджені постановою Правління Національного банку України від 12.08.2006 року № 280 (із змінами).

Система управління кредитним ризиком у Банку включає такі компоненти, як наявна адекватна, ефективна, доведена до виконавців внутрішня нормативна база, що містить інформацію про порядок та процедуру визначення процентної ставки за кредитами, що надаються Банком, вимоги щодо лімітів ризику на одного контрагента, групу пов'язаних контрагентів за галузями або секторами економіки, визначення повноважень з прийняття рішень щодо ухвалення кредитних операцій, методика обліку кредитів та створення резервів під кредитні операції та інші питання

Процентний ризик – це ризик зміни процентної ставки, який визначається як наявний або потенційний ризик для надходжень та капіталу, який виникає внаслідок несприятливих змін процентних ставок. Основними типами ризику зміни процентної ставки є:

- ризик зміни вартості ресурсів, який виникає через різницю в строках погашення (для інструментів з фіксованою процентною ставкою) та переоцінки величини ставки (для інструментів із змінною процентною ставкою) банківських активів, зобов'язань та позабалансових позицій;
- ризик зміни кривої дохідності, який виникає через зміни в нахилі та формі кривої дохідності (ризик недоотримання доходу внаслідок не урегульованості ціни залучених та розміщених коштів);
- базисний ризик, який виникає через відсутність достатньо тісного зв'язку між коригуванням ставок, отриманих та сплачених за різними інструментами, усі інші характеристики яких щодо переоцінки є однаковими.

Оскільки у портфелі Банку відсутні активи та зобов'язання з нефіксованою процентною ставкою, вплив процентного ризику на позицію Банку розраховується лише за допомогою вимірювання розриву за вартістю залучених та розміщених коштів.

Розрахунок середньозваженої ставки здійснюється на підставі сум накопичених залишків за звітний період по рахунках активів, що приносять дохід та зобов'язань, за якими Банк несе витрати, сум процентних доходів та витрат, нарахованих за відповідний період на відповідних балансових рахунках.

Валютний ризик - це наявний або потенційний ризик для надходжень і капіталу, який виникає через несприятливі коливання курсів іноземних валют та цін на банківські метали . Валютний ризик виникає у разі незбалансованості активів і пасивів банку стосовно кожної із валют і стосовно кожного із банківських металів за термінами та сумами.

Вплив валютного ризику на активи та зобов'язання банку визначається шляхом розрахунку загальної (довгої /короткої) відкритої валютної позиції та дотриманням лімітів, встановлених діючим законодавством щодо цих позицій.

Управління валютним ризиком будується на щоденному моніторингу валютної позиції в розрізі видів валют, операцій та підрозділів Банку. При оцінці валютного ризику використовуються ліміти загальної (довгої/короткої) відкритої валютної позиції Банку, встановлені Національним банком України.

Банк визначає дотримання лімітів шляхом зіставлення величин лімітів, затверджених Національним банком України, із розрахунковими середньоарифметичними величинами (за звітний місяць) виражених у відсотках, відповідних відкритих валютних позицій.

З метою зменшення можливих втрат, пов'язаних з коливаннями валютних курсів, Банк на постійній основі контролює, аналізує та прогнозує обсяги балансових та позабалансових відкритих валютних позицій в розрізі основних видів валют.

Ризик ліквідності (втрати ліквідності) визначається як наявний або потенційний ризик для надходжень та капіталу, який виникає через неспроможність банку виконати свої зобов'язання у належні строки, не зазнавши при цьому неприйнятих втрат.

З метою управління ризиком ліквідності Банком проводиться щоденний розрахунок та контроль за дотриманням рекомендованих Національним банком України (Інструкція про порядок регулювання діяльності банків) значень наступних показників:

Миттєва ліквідність. Граничне значення не менше 20%

Поточна ліквідність. Граничне значення не менше 40%

Короткострокова ліквідність. Граничне значення не менше 60%

Також Банком проводиться щомісячний контроль за показником доли високоліквідних активів у загальних активах Банку та аналіз відповідності активів та зобов'язань за строками з метою планування ліквідності банку.

Операційно-технологічний ризик - це потенційний ризик для довгострокового існування банківської установи, який може виникати через недоліки корпоративного управління, системи внутрішнього контролю або неадекватність інформаційних технологій і процесів обробки інформації з точки зору керованості, універсальності, надійності, безперервності роботи.

Виникнення операційно-технологічного ризику можливе також через неадекватність стратегії, політики і використання інформаційних технологій.

Система контролю операційно - технологічним ризиком Банку містить:

- засоби контролю за дотриманням облікової політики Банку та функціонуванням інформаційних систем Банку,
- набір форм звітності для керівництва Банку щодо моніторингу уразливості всіх видів діяльності Банку до операційно-технологічного ризику,
- наявність та дотримання Банком технологічних карт операцій Банку,
- чіткій контроль за діяльністю персоналу Банку,
- наявність менеджерів та фахівців з достатнім рівнем кваліфікації,
- наявність належних механізмів контролю, належних облікових підходів і дотримання чинного законодавства.

Ринковий ризик - це ризик для надходжень та капіталу, який виникає через несприятливі коливання вартості цінних паперів і курси іноземних валют за тими інструментами, які знаходяться в торговельному портфелі. Зазначений ризик впливає з маркетмейкерства, дилінгу, прийняття позицій з торгових та пайових цінних паперів, валют, товарів та похідних інструментів (деривативів).

Під ринковими ризиками слід розуміти :

- ризик зміни процентної ставки активів та зобов'язань,
- ринковий ризик торговельного портфелю цінних паперів, що включає процентний та пайовий ризики,
- валютний ризик.

Діяльність органів управління, підрозділів, служб, відділів, секторів банку регламентована відповідними Положеннями, організаційною структурою Банку. Коло операцій, які виконує Банк, тобто кожна банківська операція здійснюється управлінням, підрозділом, відділом, сектором Банку на який внутрішнім положенням покладені обов'язки проведення цих операцій.

Кожний структурний підрозділ має чітко встановлені повноваження в питаннях прийняття рішень, які встановлені відповідними внутрішніми Положеннями. На кожному рівні прийняття рішень у Банку встановлені обмеження банківської діяльності.

Всі обмеження на рівні внутрішніх підрозділів встановлюється таким чином, щоб врахувати необхідність дотримання всіх необхідних норм, встановлених Національним банком України, а також вимог діючого законодавства та традицій ділових відносин стосовно стандартних для фінансових ринків операцій та угод.

Рівень ліквідності Банку є достатнім для задоволення клієнтських потреб та виконання прийнятих на себе зобов'язань. Банком виконуються нормативи ліквідності, встановлені Національним банком України.

Керівництво Банку володіє джерелами інформації щодо ринкових ризиків і вирішує напрямки проведення активних операцій. Система оцінювання та управління ризиками в Банку охоплює всі процедури та ризики, притаманні банку та є достатньою.

Аудитор відмічає помірний ризик банківських операцій Банку.

5. Адекватність бухгалтерського обліку, процедур внутрішнього аудиту та заходів контролю Банку.

Відділ внутрішнього аудиту Банку та діюча система внутрішнього контролю у Банку.

Аудитор, розглянувши стан внутрішнього аудиту Банку, вважає за необхідне зазначити наступне.

Система внутрішнього контролю Банку спрямована на упередження, виявлення і виправлення суттєвих помилок, забезпечення захисту і збереження активів, повноти і точності облікової документації та включає адміністративний та бухгалтерський контроль. Адміністративний контроль передбачає розподіл повноважень між працівниками Банку таким чином, щоб жоден працівник Банку не мав змоги зосередити у своїх руках усі необхідні для повної операції повноваження.

Бухгалтерський контроль забезпечує збереження активів Банку, достовірність звітності та включає попередній, первинний (поточний) і подальший контроль.

Кожна банківська операція починається з попереднього контролю і передбачає перевірку відповідності вимогам чинного законодавства України, наявності відповідних дозволів, лімітів, тощо.

Поточний контроль забезпечується шляхом виконання встановлених процедур контролю за операціями Банку.

Подальший контроль забезпечує систематичні перевірки стану організації діяльності Банку, належного оформлення виконаних операцій, з'ясування причин порушень правил здійснення операцій та вжиття заходів щодо їх усунення.

Проведення послідуемого контролю покладено у Банку на сектор послідуемого контролю бухгалтерії Банку та фахівців відділу внутрішнього аудиту. Основні завдання, обов'язки, відповідальність визначених працівників викладені у посадових інструкціях, що затверджені Головою Спостережної Ради (для працівників відділу внутрішнього аудиту), Головою Правління Банку.

Головним завданням відділу внутрішнього аудиту (далі-відділ) є сприяння керівництву Банку в ефективному здійсненні внутрішнього контролю за діяльністю структурних підрозділів Банку, виявлення та попередження порушень, які можуть заподіяти шкоду поточній діяльності банку чи інтересам акціонерів та клієнтів. У звітному періоді особлива увага фахівців відділу зверталась на якість та надійність систем контролю у Банку, оцінку та аналіз виконання посадовими особами Статуту Банку, внутрішніх положень щодо проведення операцій Банку в обсягах наданої Національним банком України ліцензії або дозволу на здійснення банківських операцій, виявлення потенційних проблем для Банку та упередження ризиків. У процесі здійснення аудиту фахівці відділу здійснювали нагляд за дотриманням системи внутрішнього контролю в Банку, виносили судження щодо її достатності та ефективності. Фахівцями відділу надавались керівництву Банку обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення системи внутрішнього контролю Банку, внутрішніх положень, посадових інструкцій з метою мінімізації ризиків, притаманних банківській системі з урахуванням особливостей Банку.

Процедури аудиту, які здійснює відділ внутрішнього аудиту, відповідають вимогам нормативно-правових актів Національного банку України та забезпечують адекватний контроль за ризиками Банку.

Керівництво Банку в повній мірі розуміє перспективу розвитку внутрішнього аудиту та його значимість і важливість.

Оцінюючи вищенаведене, незалежним аудитором зроблено висновок про адекватність процедур внутрішнього аудиту та заходів контролю у Банку. Систему внутрішнього контролю можна вважати достатньою.

Фінансовий моніторинг

Організація внутрішньобанківської системи із запобігання легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, знаходиться на прийнятному рівні

З метою протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, Банк проводить систему заходів у відповідності до „Положення про здійснення банками фінансового моніторингу”, затвердженого постановою Правління Національного банку

України від 14.05.2003 року № 189 (із змінами і доповненнями), Закону України „Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом”, Закону України „Про внесення змін до деяких законів України з питань запобігання використанню банків та інших фінансових установ з метою легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом”.

Розроблені внутрішні правила та програми з зазначених питань, в цілому, відповідають вимогам чинного законодавства України та нормативно-правових актів Національного банку України.

Програми Банку передбачають проведення фінансового моніторингу, в рамках якого здійснюється ідентифікація, вивчення своїх клієнтів, аналіз операцій, що здійснюються. В рамках програми фінансового моніторингу здійснюється навчання співробітників Банку, проводиться роз'яснювальна робота з метою оптимізації системи заходів для забезпечення ефективності фінансового моніторингу.

Керівництво Банку приділяє достатню увагу питанням протидії легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом.

Основними принципами, якими керується Банк в питаннях здійснення фінансового моніторингу, є ідентифікація клієнта, визначення ознак, за якими операція може бути віднесена до категорії таких, що підлягають обов'язковому моніторингу, реєстрація операцій, вжиття достатніх заходів, спрямованих на з'ясування суті та мети операції, за наявності достатніх підстав надання необхідної інформації уповноваженому органу.

Протягом 2010 року відділом внутрішнього аудиту були проведені тематичні перевірки, щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом. На думку аудиторів Банком вживаються всі можливі заходи щодо запобігання протидії легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом.

Аудитор визначає, що діяльність Банку з питань фінансового моніторингу можна оцінити, як прийнятну.

Інформаційні системи

У Банку використовується придбане програмне забезпечення.

Технологічний (операційний) ризик, пов'язаний із здійсненням несанкціонованих дій, контролюється щодо кожної проведеної банком операції з використанням сертифікованих програмно-апаратних систем захисту інформації, що відповідають вимогам нормативних документів та адміністративних заходів.

Аудитори оцінили стан інформаційних систем в Банку, організацію захисту електронних банківських документів і дотримання правил комп'ютерної обробки банківських даних. Вважаємо, що Банк має достатній рівень організації інформаційних систем.

Банк постійно працює у напрямку удосконалення програмно-технічного забезпечення, що дозволяє забезпечити цілісність інформаційних потоків та персоніфікований доступ до інформації.

Аналіз стану обліку та річної фінансової звітності

Аналіз відповідності стану бухгалтерського обліку, його організації згідно чинному законодавству та нормативним документам Національного банку України показав, що:

- обороти по касових рахунках підтверджуються первинними документами;
- дані аналітичного обліку відповідають оборотам і залишкам по рахунках синтетичного обліку;
- щоденні баланси, інші звіти складаються своєчасно, на основі розпоряджень клієнтів та відповідних договорів, що забезпечується веденням обліку з використанням сучасних банківських та комп'ютерних технологій;
- операції по рахунках клієнтів здійснюються своєчасно, що забезпечується використанням сучасних комп'ютерних систем;
- документи пристосовані для обробки на персональних комп'ютерах завдяки стандартизації та уніфікації представлених даних;
- усі рахунки в балансі використовуються за призначенням, а економічний зміст відповідає характеру і призначенню рахунків;

- розрахункові операції здійснюються на підставі первинних документів (платіжних доручень, чеків та інших) суворо згідно з розпорядженнями власників рахунків;
- стан організації бухгалтерського обліку адекватний законодавчим та нормативним актам та забезпечує достовірне та повне відображення операцій, що виконуються на основі первинних документів.

За підсумками перевірки встановлено, що фінансово-господарська діяльність Банку в основному достовірно відображена у фінансовій звітності.

Діяльність Банку здійснювалась у відповідності до вимог чинного законодавства, міжнародних та національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку, вимог нормативно-правових актів Національного банку України, Міністерства фінансів України, Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, діючої системи бухгалтерського обліку в банках.

Щоденні, декадні, місячні та інші звіти складені на основі достовірних даних бухгалтерського обліку.

Аналітичні дані відповідають синтетичним даним бухгалтерської звітності. Щоденна звірка даних аналітичного і синтетичного обліку виконується в автоматичному режимі з використанням відповідного програмного забезпечення.

Аудитор відмічає адекватність бухгалтерського обліку, процедур внутрішнього аудиту та заходів контролю Банку.

Аудиторська фірма «Респект» підтверджує, що річна фінансова звітність Банку у складі: звіту «Баланс», який відображає фінансовий стан Банку за станом на кінець дня 31 грудня 2010 року;

звіту про фінансові результати, який характеризує діяльність Банку за 2010 рік;

звіту про рух грошових коштів за 2010 рік;

звіту про власний капітал за 2010 рік;

приміток до річного фінансового звіту за 2010 рік

складена згідно з вимогами чинного законодавства України, нормативно-правових актів Національного банку України, що встановлюють порядок її складання, у тому числі відповідає вимогам міжнародних стандартів аудиту, надання впевності та етики, що прийняті як Національні стандарти аудиту, Національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку та достовірно в усіх суттєвих аспектах відображає дійсний фінансовий стан Банку за станом на кінець дня 31.12.2010 року.

Генеральний директор
Аудиторської фірми "РЕСПЕКТ"

Швець О.О.

Аудитор
Сертифікат аудитора банків № 0047
Свідоцтво №0000022
Комітету з питань аудиту банків
Національного банку України

Швець Ю.А.

04 березня 2011 року

Україна, 65082,
місто Одеса,
провулок Маяковського 1, кв.10